

HORRN, FANT, JOHAN MICHAEL

Swea folks billiga och wärdiga tårar
wid konung Gustaf III:s graf förestälde
på klagodagen d. 6. junii 1792, i
Westerås dom-kyrka af Johan M. Fant.
Westerås, tryckt hos Johan Laur. Hornn.

1792

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

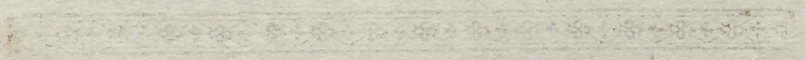
Fant, J.M., Swea folks...tårar...1792.

Teol.
Pred.
Kunzl.
(Ber.)

1792
1700 - 1829

Ex.A

Handwritten text, mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side of the page. Some faint words like "GUSTAV" and "KUNZ" are visible.

Sv. Saml.
Teol.
Pred.
Kungl.
(Br)
1700-1829

I. I. N.
Swea Folks
Billiga och Wärdiga Tårar
Wid
Könung
GUSTAF III:s
Graf

Förestälde
På Klagodagen d. 6. Junii 1792,
I Westerås Dom-Kyrka
Af
JOHAN M. FANT.

Westerås,
Tryckt hos JOHAN LAUR. HORRN.

17

Imprimatur.

Westerås Dom-Capitel d. 13 Junii 1792.

Efter Befallning

JOH. SCHRÖDER.

V. Conf. Not.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

J. J. N.

S. I.

Hon går til grafwen, at hon skal gråta där.
Så sadet det fordom om en din Syster, som
förlorat en kär Broder: Så händer det än i dag wid
mistningen af älskade Wänner, säta Uuhöriga, ädel-
modiga Wälgjerningsmän. Joh. II: 31.

S. 2. Gråta hafwer sin tid: en tid, som bör-
jas med lifwet, som slutas med döden. Hvilken är
wål ibland oss, som icke får bekänna: min första
röst war gråt, som alla andras. Wisb. B. 7: 3.
Hvilken nödgas icke årfara: det är en usel och
jämmerlig ting med alla människors lefwerne.
En dag säger det den andra, och en natt kun-
gör det den andra. Ps. 19: 3. Uro Tårar en na-
turlig följd af en häftig sinnes rörelse, så bör ock de-
ras värde mätas efter sjelfwa rörelsens beskaffenhet.
Mången gråter af blödighet, af swaghet, det bör ur-
sägtas, det bör förlätas. Mången gråter af förställ-
ning, af afund, af arghet, af illska, det bör som högst
nedrigt fördömmas. I många afseenden kunna dock
Tårar anses som Mänsklighetens rätt och Christendo-

mens beder. Den böffärdige syndaren går til Jesu kors och gräter där: en bedröfwad ande, et förkrossadt hjerta blifwa de offer, som Gudi behaga. Ett troget Guds Barn går tröskeliga fram til Nådastolen, träder fram til Jesu Nattwards Bord och gräter där, rörd af Guds och Jesu Christi kärlek, som all kunskap öfvergår. Den fattige, den förtryckte går til den Rikas, den Mäktigas dörr, och gräter där, i hopp at wäcka medlidande och winna hjelp. Den ömme, den ädelmodige Människo-wännen går til den sjukas bädd, til den eländas koja, i änkonas hus, och gräter där: hans hjerta brister honom, at han måtte förbarma sig. Dawid sluter sig i Jonathans armar och gräter där: De skola skiljas, kanske för ewiga tider. Lazarus, den Jesus får hade, dörr, och Jesus gret: är det då underligt, at Maria, Lazari Syster, går til sin älskade Broders graf och gräter där?

§. 3. Är det Guds dom öfwer den ogudagtige: han skal icke begräten warda: Jer. 16: 6. så är det ock en ypperlig heder för den Rättfärdigas Stoff, at fuktas af upriatiga och manliga Lärare. Ingen ting kostar mera på för et ömt och ärkännsamt hjerta, än at förlora den, som man älskar, at mista den, af hwilken man skyddas. Wi kunne icke utan rörelse tänka på deras förlust: våra hjertan lida wäld: wi känne — ja det kan kännas, men icke beskriswas: det kan ses, men icke omtalas. En god Konung, en nitisk Lärare, en redelig Medborgare, en oförfalskad Wän, ett

ett älskadt Barn, en kär Maka, en huld Fader döe — hwilken saknad — hwilken bedröfwelse — Det är naturligt, det är förnuftigt, det är Christeligt, at trogne Undersätare, upbyggde Åhörare, tacksamme Medborgare, bekyrade Wänner, ömme Föräldrar, en tröslös Maka, wärmlöse Barn slå sig för sina bröst och gå til Grafwen, at de må gråta där. Ett betryckt, ett säradt hjerta åskar denna lättning: ofta är det en lycka, at wid dessa sorgeliga tillfällen kunna utbrista i tårar. Det är den ärorkaste berömmelse, som kan yttras, det wackraste offer, som kan gifwas wid den Dödas grift. Det är en hugnad, en kånbar tröst för tacksamheten, för wånskapen, för kärleken, at så gå til Grafwen och gråta där.

S. 4. Och hwad göres oss mera witnessbörd behof? Edra hjertan äro målade i edra ansigten: wåra ögon båra witne, at wi äro i wårt nit upgånne til en för oss öpnad Graf, at gråta där. GUSTAF III. — mitt hjerta wil brista af ångest, då jag' nämner detta Namn, min kropp båkwar, mina leder darra, mitt mål qwåfwas. Förlåten mig, mine Wänner! Jag wille, jag borde i dag wara edra och mitt hjertas Dolk — — men jag mågtar icke med mig sjelf. Jag öfwerfalles i detta ångstans ögnablick af alla de känslor, den håpnad, den förskräckelse, den fasa, jag hade så när sagt, förtwiflan, som snart förstört mångas och min jordiska hydda wid första tidningen af det största, det oårhördaste nidingswårk, som någonsin är be-

gångit i Swea Land, wid åsynen af den Graf, som
 nu förwarar de förgångeliga Öfwerlesworna af den
 yppersta Människo-Wån, af den Wisaste, den Mil-
 daste Konung på jorden. Förlåten mig, mine Wån-
 ner! Hela min själ lider, min tankkraft är mattad,
 mitt minne är förwirradt — Förlåten mig, om några
 ord skulle undfalla mitt högstbedröfwade hjerta! Jag
 wille tala i mitt hjertas ångest, jag wille utsäja min
 själs bedröfwelse — men hwad säger jag — min ån-
 gest — min bedröfwelse — nej: ångesten är både eder
 och min, bedröfwelsen är både eder och min: den är
 gemensam för hela Swea Land, för hwar och en dess
 Inbyggare, som har fruktan för GUD, wördnad för
 Lagen, känsla för Åran, samwete för Christendomen.
 We den! som kan komma til GUSTAF III:s Graf
 och ej röres där: honom wore bättre, at han aldrig
 varit född. HERRRE fatta våra Tårar — O HERR-
 re öf med kraft bered och styrk vårt hjertas
 blödighet! Nu bedje wi den Helge And. m. m.
 Sader wår m. m.

Tert. I Macc. B. 9: 20, 21.

Och alt Folket sorgde Honom i långan tid
 och beklagade sig öfwer Honom swårli-
 ga och sade: Ack! at den Hjelten fallen
 är,

är, som Israael beskyddat och frälsat
hafwer.

S. 5.

Det wore öfwerflöddigt M. N. at widlyftigt upprepa
anledningen til de ord, som Nådigt äro förord-
nade til en Text för vår sorgsna andagt i dag. Det
är oss nog at anmärka, det Försynen just tyckes haf-
wa låtit dem uptecknas för at på det lifligaste afbildat
vår belågenhet och uttrycka våra känslor. Bytom
endast Namnen M. N. och de skola blifwa lika sanne
för ewärdeliga tider. Tusende år härefter och ännu
mer, om werlden står, skal det i Häfterna läsas, när
GUSTAF III:s död beskrifwes: Och allt Swea
Folk sorgde Sonom i längan tid, och beklagade
sig öfwer Sonom swärliga, och sade: Uck! at
den Sjelten fallen är, som Swea Land beskyddat
och frälsat hafwer. Rättfärdigom då Hans Minne
och vår djupa Sorg, då wi enfaldigt föreställe

Swea Folks billiga och wärdiga Tårar

Wid

GUSTAF III:s Graf.

S. 6.
Swea Folks Tårar wid GUSTAF III:s Graf
äro billiga Tårar. Det är öfwerensstämman-
de

de med mänsklighet, med förnuft, med Christendom at göra Förtjensten rättwisa. Hvarerbeten witnar ock, at den tager ut sin fulla rätt, om icke i lifwet, likwäl alltid efter döden. En ädel dygd, ett godt och ärligt hjerta tilwinna sig wår tilgifwenhet, wår högagtning, wår kärlek. Sällan wete wi dock, at wårdera dem rätt, förrän saknaden lärt oss at känna, hwad wi förlorat. Ju större de gåfwor och egenstaper warit, med hwilka man af Naturen blifwit utrustad, och sjelf med omtänka och nit upodlat, ju widsträcktare den krets warit, i hwilken man haft tilfälle at sprida ljus och blifwa nyttig, ju större, ju känbarare är förlusten, ju allmännare, ju ömmare blifwer saknaden. Det synes, som skulle Försynen för mänsklighetens högsta Wälgörare, för Samhällets yppersta Beskyddare, för Konungar, som wärkeligen warit Hjeltar, det synes, säger jag, som skulle Försynen för Dessa hafwa i Esterwerldens tacksamma Tårar beredt en årsättning för all den mistända möda, alla de tacklösa bekymmer, ofta all den oförtjenta afund, tadel och försmädelse, som De af en otacksam Samtid oftast fått upbåra. Och detta är nu GUSTAF III:s ärorika lätt, då denne Hjelten är fallen.

S. 7. Hedningarne kallade dem Hjeltar, som en lämning af Religion nekade dem, at sätta ibland Gudarnas antal, ehuru de i anseende til sina sällsynta egenskaper och utomordentliga gjerningar tycktes wara wida öfwer andra människor. Wi utmärke äfwen
med

med detta Mann dem, som Natur, Lycka och Förtjenst hafwa höjt wida öfwer medelmåttan och den wauliga mänskligheten. Människor med den styrka i själen, den rådighet i anslagen, den stadga i besluten, den frimodighet i wärkställningen, som trotsar alla faror, öfwerwinner alla swärigheter, besegrar alla hinder, kallas Hjelstar. Det är icke blott i Krigets förödande Bana, på Stridens blodiga Fältt, som Hjelten, fruktad och beundrad, öfwerhopas med Ära och krönes med Lagrar: det är ännu mer under Friedens glada lugn, som Han wisar Sig större, än den, som Städer winner, Ords. B. 16: 32. widtager de anstalter, som befordra Samhällets förkofran, krossar de fördommar, som sära mänsklighetens rätt, stiftar de Lagar, som grundlägga allmän och enskild Säkerhet, Frihet och Bestånd: det är där, som Han rättwis och klok, wälgörande och mild, skördar kärlek och öfwerhopas med wälsignelser. Och hwilken känner icke i dessa matta drag GUSTAF III. igen? Hwilken känner icke i Honom igen den Hjelten, som Swea Land frälsat och beskyddat hafwer?

S. 8. Gråt Swea Folk! dina Tårar äro billiga: den Hjelten är fallen, som dig frälsat hafwer. Redan i Sin Födelse frälste Han dig ifrån all den farhåga, alla de stämpingar, all den willerwalla, som bråka ett Land, hwarest det i Konungens Hus saknas en Arfwinge, som på Des Stol sitta skal. I ålderstegne Hedersmän! I hwilkas grånade hufwuden

den och darrande leder bära witne, at Edre är kunna tala om det, som I sjelfwe ärfarit och öfwerleswat! Kommen I icke ihog, huru det stod til i Swea Land, när, under utländskt Krig och inländskt Uppror, frågan, hwilken efter FREDRICKS död skulle bära Sweriges Krona, så när hade störtat Riket i den yttersta wåda? Guds underliga Försyn räddade oss. ADOLF FREDRIC kom: Han förentes med LOVISA. Och nog kunnen I ännu påminna Eder, huru allmän, huru brinnande glädjen blef, när tidningen kom, at GUSTAF war född. Jag förgäter aldrig de Tårar, hwilka jag som ett Barn wid den tidningen såg, påssade af glädje, rinna utur min huttio års gamla Faders ögon. Redan då lärde jag at älska och wälsigna GUSTAF. Allt lifwades på nytt: Stormarne näpstes: molnen skingrades: godhet och trohet möttes: rättfärdighet och frid kystes. Ps. 85: 11. Thronen war befästad och befästades ännu mer, under det at GUSTAF wärte til i ålder, wisdom och nåd för GUD och människor.

§. 9. Gråt Swea Folk: dina Tårar äro billiga: den Hjelten är fallen, som frålsat dig ifrån Mångwäldets skamliga förtryck och Sjelfswäldets nesliga bojor. En stor del ibland oss M. N. til wår blygd säger jag detta, en stor del hafwer öfwerleswat och åswen öfwerwarit de tider, då et roligt och stilla lesverne i all Gudagtighet och ärlighet war nästan aldeles banlyst i Swea Land. Friheten,
den-

denna Himmelens skänk och mänsklighetens helgade rätt, Friheten, Swenska Folkets ömmaste ägo, Friheten, så ädel, så billig, så wälgörande, då den ej wicker öfwer dess gränst utstakad i Lagen, blef af Högmodet, Egennyttan och Regerings-sjukan misshandlad at oförlytt sätta sig öfwer Lagen, och rent af skyla ondskone med. 1 Petr. 2: 16. Undersätare lifwade om Regerings-tömmarne fins emellan och Konungamagten war en skugga: ingen wille lyda, alla wille råda och styra. Långt ifrån at allmän wälmåga skulle främjas och skyddas, frid och enighet stiftas och förwaras, rättwisn utan mannamåh utöfwas, dygd och förtjenst upmuntras och belönas, slit och idoghet understödjas och stadgas, ondskas och öfwerdåd, sjelfswäld och laglöshet näpfas och kufwas, långt ifrån at, om icke i allas, likwäl i de flåstas bemödande skulle wara et hjerta och en själ til at söka Fäderneslandets bästa; så war den ena Brodrens hand emot den andra, Sonens emot Fadrens: hwar och en såg på sitt eget bästa, ingen på en annans: ingen frågade efter Josepfs skada: enskildta affigter gälde mer än allmänt wäl: händern woro besmittade med blod och fingren med orätt: läpparne talade lögn och tungan digtade orätt: med olycka gick man hafwande och födde wedermöda: Es. 59: 3, 4. alla anstalter ledde til förbittring, icke til förbättring: illskan war angifware och afunden domare: Inbyggarena öfwertrådde Lagen, förwandlade Buden

och låto det ewiga Förbundet fara: förbannelse
upprätte Landet, ty wi, som däruti bodde, för-
skyllade det. Es. 24: 5, 6. Så såg det ut i Swea
Land, då Försynen satte Spiran i GUSTAFS händer.
Hans hjerta wille brista af ångstan och bekymmer öf-
wer Sitt delade, förwillade och olyckliga Folk. Han
talade, Han förmanade, Han bad; men Han blef
mistrodd, Han blef icke hörd. Då steg i HERANS
nit och i Hans kraft Hjelten fram, och med ett enda
Slag döfwade Willdjuret. Gifwe GUD! at Han
kunnat döda det för ewärdeliga tider! Han sade: war-
de Lag: och det wardt Lag: Han sade: warde Frihet:
och det wardt Frihet: warde Lydnad! och det wardt
Lydnad: warde Enighet! och det wardt Enighet: warde
Lugn! och det wardt Lugn. Allt Folket föll Honom til
som en man: och alt detta på en dag, utan all hämnd,
utan en droppa blod, utan en endas olycka. Af
HERANOM skedde det, och war et under för våra ögon.

§. 10. Gråt Swea Folk! dina Tårar äro
billiga: den Hjelten är fallen, som frälsat dig
ifrån Utländskt ok och föragt. Det war en Tid,
då Swenska Namnet war agtadt i all land och Swen-
ska Wapnen en skräck för sina Fiender. Store Ro-
nungar, godkände Hjeltar, åtföljde af ett tappert
Folk, hwälsde Rikens öden, åröfrade Länder och kom-
mo tillbaka med ära och seger. Men denna tiden gick
förbi, och detta Folket, want at skrifwa Lagar för
andra, förföll i den belägenheten, at det nödgades af
andra

andra emottaga Sagar sjelft. Wi hafwe sett främmande Magter ohemult blanda sig i våra inländska ärender, och med sina stämpingar bidrağa därtill, at wi inbördes skulle bitas och frätas, på det Landets inwärtas styrka skulle förstöras, och wi af hwarannan upåtne warda. Wi hafwe med blygd och förargelse sett oss afmålad med föragt och åtlöje, af dem, som blifwit ansedde för lagliga Donmare öfwer Rikens wärde och styrka. Af andra äggade at försaka Fridens lugn hafwe wi sett oss blottstälde, bedragne, öfwerwundne: och hwad swärdet icke utwärtas förödde, det förödde inwärtas oenighet och försträckelse. 5 Mos. B. 32: 24. Det war GUSTAF III:s sak, at afwen frälse oss ifrån den försmädelsen. Utrustad af GUD med Salomos wishet och Dawids hjeltemod återgaf Han Kronan sin glants, Folket sin ära, Riket sin sjelfständighet. Swea Folk! om du sjelf will: ännu warder den tid kommandes, at du skal rota dig och Swea Land skal grönskas och blomstras, så at du skal upfylla jordenes krets med frukt: Es. 27: 6. och om icke du wil känna, så skola dock Efterkommande finna, at det war GUSTAF III:s Wärf.

S. II. Gråt Swea Folk! dina Tårar äro billiga: den Sjelten är fallen, som dig bestyddat hafwer. Förgäfwes wille jag bjuda til, at ärhindra Eder all den wishet och nåd, all den godhet och trohet, som denne Konungen bewisat Swea Land

i gemen, hwar och en Dess Inbyggare i synnerhet: om jag än sökte at efter bästa wett och samwete samla alt det nyttiga, det märkwärdiga, det Stora, som under Hans Tid och Regering warit lyckliga fölgher af Hans Guille och Hjerta, af Hans Klokhet och Dygd, så skulle jag trötta Eder andagt, och J til slut ändå göra mig den billiga förebräelsen: oss är icke hälften sagt, af all den kärlek, all den ömhet, alt det bekydd, som Han oss bewisat hafwer. Redan den tid, då Regerings-bördan ej ännu tryckte Hans skuldror, sågo wi honom i våra negder uphämta de nödlidandes rop och de förtrycktas klagan, för at bära dem fram för Sin och Rikets Fader til rättelse och hjelp. Knapt war Han upstigen på Sina Faders Thron, förrän til och med den ringaste Undersätaren utan all mannamåhn feck frihet at tråda dristeliga fram, uppå sina bekymmer som bari för en Fader, och den som talade sanning och tarfwade rättwisa eller nåd, gick aldrig bort utan hugnad. Wi hafwe sett, wi hafwe sjelfwe ärfarit, huru i hårda år, då jorden nekade den idoge Arbetaren sin föda och hungren hotat honom med en långsam död, då hafwe wi sett denne Konungen draga den ömmaste försorg, at skaffa oss bröd til at äta och såd til at så, och oftast estergifwa den fattigare den ärsättning, som de kostsamaste förskott gaf honom full rättighet at fordra. Wi hafwe sett, huru i de år, då GUD wälsignat Landet med enynnigare skörd, de anstalter blifwit widtagne, som före-

Kommit Landtmannens lidande därigenom, at han ej fått sin swett och sitt arbete skäligen betaldt. Wi hafwe sett Naringar och Slögder, Handel och Rörelser, Konster och Wetenskaper upmuntras och skyddas, Swenska Flaggor, säkre och fredade, besegla alla Werldens Haf och återkomma med allmän och enskild winst. Wi hafwe sett Rikets försvarswärk upresas utur sin wanmagt, Rikets Flottor utur sitt förfall. Wi hafwe sett Lagar stiftade, som fredat samweten och stadgat mänsklighetens rätt, fördommar skingras för den sanna Uplysningens Gackla, rättigheter återställas, som inbillningen bortblandat, skillnader förstöras, som varit updragne emellan Konung och Folk. Wi hafwe sett — nej — här ser ögat sig aldrig mått — här hör örat sig aldrig mått — jag kan icke uttalat. Pred. B. 1: 8. Rättfärdighet war Hans Klädnad: dom war Hans skrud: den sat Han icke wiste, den utfrågade Han: Job. 29: 14. de reswor Han lärde känna, dem botade Han: den nåd Han kunde wisa, den wisade Han. Han war kronan til vår berömmelse. 1 Theß. 2: 19. Så sant som HERren lefwir, skal Donom denna berömmelsen icke förtagen warda.

S. 12. Men war Han då icke människa? Hade Han inga swagheter? Seck Han icke widkännas några fel? Ah! HERre GUD! hwad är människan at hon skulle wara ren, och at Han skulle wara rättfärdig, som är af qwinno född? Si! ibland
dine

dine Selige är ingen ostraffelig, och för Dig äro icke himlarne rene. Job. 15: 14, 15. Det är Sonom en ringa ting, at San warder dömd af oss. GUD är den, som Sonom redan dömt. I Cor. 4: 3. Förgripom oss icke heller i Esterwerldens rätt: ännu äro icke dimmorne skingrade. Han föredrädde Guds ställe på jorden: det war då intet underligt, at människor, som tiltro sig at äga rätt til at mästra och klandra Guds Regering, äfwen wägade at mästra och klandra Hans. Det är wanligt, at Tyranner omgifwas af Smickrare: det är Store och Gode Konungars, det war GUSTAF III:s lätt, at wara ett mål för Belackare, hwilkom det syntes sällsynt wara, at ej alla löpte med i samma ofstickeliga wäsende och försmädade. I Pet. 4: 4. Men hwad war då Hans största fel? Jo: Han war för mycket Klok. Hwad war då Hans största swaghet? Jo: Han war för mycket God. Hade Hans Förstånd varit mera inkränkt, Hans Wisshet mindre wärksam, Hans Hjerta mindre mildt och mera hårdt, hwad gäller, at trogne Undersätare då sluppit at i dag gå til Hans Graf och gråta där.

§. 13. Gråt Swea Folk! dina Tårar äro billiga: den Sjelten, som dig beskyddat och frälst hafwer, Han är fallen: Hans Blod ropar til dig ifrån jordene. Här intager fasan min själ: det gråmer mig så, at hjertat mig försmäktas. Ps. 119: 28. HERRE GUD! en Konung, som war Werldens

wara och icke förgåten warda. Jer. 20: 11. Gråt Swea Folk! så wäldförd är Männskligheten, så trampad är Uran, så förfallen är Christendomen i Swea Land, at man ej allenast hafwer samwete at banna Konungen i sitt hjerta, Pred. B. 10: 20. utan ock at mörda honom. Skulle för slikt stycker skull Landet icke båswa och alla Inbyggarena gråta. Wåra Högtidsdagar äro förwände i sorg: alla våra Wisor i klagogråt: oß är gjord en sorg, likasom man sörjer öfwer enda Sonen. Am. 8: 8. 10. Uck! at wi nog watn i vårt hufwud hade, och våra ögon Tåretållor wore, at wi natt och dag måtte begråta den slagna Hjelten, som vårt Land besyddat och frälsat hafwer. Jer. 9: 1. GUSTAF III. är icke död, som en däre dör: Hans händer woro icke bundna: Hans fötter woro icke satte i fjettrar: Han är fallen, såsom man faller för arga skalkar. 2 Sam. B. 3: 33, 34. Den dagen ware förtappad och den natten: den samme dagen ware mörkt, och GUD fråge icke efter honom öfwan efter: ingen klarhet skine öfwer honom: mörkret behålle honom, och töckn blifwe öfwer honom med tjockt moln, och dimma om dagen göre honom gräselig. Den samma natten begripe mörker och glädje sig icke ibland årets dagar och komme icke i månadetalet. Si! ware den natten ensam och ingen glädje däruti: de där dagen förbanna, de förbanne henne: hen-

hennes stjernor warde mörka, förwänte ljus och komme icke: och se intet morgonrådnans ögonbryn. Job. 3: 3-9.

§. 14. Gråt Swea Folk! dina Tårar äro billiga: men kom ihog! de böra ock wara wärdiga Tårar. Och alt Folket sorgde honom i långan tid. Det är sant: wåra sinnesrörelser äro af den natur, at deras första häftighet kan icke wara långwariq: men det gifwes dock wisa intryck, som icke kunna utplånas, wisa förluster, som aldrig kunna glömmas, wisa hjertats sår, som aldrig kunna läkas. Det är oluckligt, at icke weta sätta wärde på det, som är ädelt och stort: det är nedrigt, at icke wilja gifwa förtiensten sin rätt: det är swagt, at som en rö drifwas hit och dit af wädret och wara ostadig i sina wägar. Den egenlyttige wäljer wänner efter affigter, men ömskar dem efter omständigheter: den lätt sinnige wäljer wänner utan urskillning, men glömmar dem ock utan eftertänka: den klenmodige wäljer wänner i lyckan, men öfwer gifwer dem i motgången: ett ädelt, ett stadgadt hjerta gör icke så: det pröfwar först och älskar sedan: det bygger sin tilgiffwenhet på dygd, sitt förtroende på ära: det är försigtigt i sina wal, wist i sina beslut, beständigt i sin kärlek. Ett godt hjerta nyttjar sin wån med omtänka, det wårdar honom med ömhet, det saknar honom med smärta, det mister honom med sorg: det ser sin wån gå i faran och förklarar: dit du går, dit går jag ock: han lägges på en

snuskfång: det betygar: Där du blifwer, där blifwer
 jag ock: Han dör i dess armar: det suckar: där du
 dör, där dör jag ock: det skådar Hans Grist och
 önskar: där wille jag ock begrafwen wara. Ruth.
 1: 16, 17. Och hwilken har wäl bättre förtjent, at så
 ömt älskas, så ömt saknas, så ömt begrätas, i ett öm-
 mare och waragtigare minne förwaras än Konung
 GUSTAF III? Han, som Sjelf så ömt älskade oss,
 så ädelt wärdade oss, så hjeltemodigt frålste oss, så
 manligen beskyddade oss? Han, som just blef ett offer
 för den kärlek, som Han bar til oss? O! mine Wän-
 ner! Om wi GUSTAF III. förgåte, så warde war
 höggra hand förgåten: war tunga låde wid war
 gom, om wi ej tänke på Honom, Ps. 157: 5, 6. och
 låte Hans äminnelse hos oss blifwa i wälsignelse.

s. 15. Wära Tårar böra wara wärdiga
 Tårar. Wi böre beklaga oss öfwer Honom swär-
 liga. Men hwad hjelper war klagan? Hwad båta
 våra Tårar? GUSTAF är borta, och wi kunne med
 wårt blod icke köpa Honom åter. Gråtom då ej blott
 öfwer Honom! Gråtom öfwer oss sjelfwa och öf-
 wer våra Barn. Luc. 23: 28. Gråt Swea Folk!
 det är din ondskos skuld, at du så plågad war-
 der, och din olydnos, at du så näpft warder.
 Alltså måste du weta och förfara, hwad jämmer
 och sorg det med sig hafwer, at du öfwergifwer
 HERren din GUD, och icke fruktar mig, säger
 HERren. Jer. 2: 9. För landets synder skull war-
 da

Da många förändringar i Förstaden. Prov. 28: 2. Aldrig hade Guds nåd tillåtit ett så hårdt slag, hade Han icke i sin rättfärdighet sett, at vår misgjerning är wuxen öfwer vårt hustru, vår skuld är stor alt up til himmelen. Esr. 7: 6. Aldrig hade GUD i sin wrede tagit den Bästa Konung bort, om wi varit wärdige at få äga och behålla honom. Swad kan tydeligare witna om Sedernas fördärf, Christendomens förfall, ondskans tilwärt, förhårdelsens högd i ett Land, än sådane Brott, som Lagarne icke kunnat förmoda? Männe wäl denne afgrundens Rote dristat at så kopla sig tilhopa, wägar wärkställa en sådan hiskelig illgjerning, om den ej tiltrött sig winna bifall och beskydd af lika äreför-gätne Stallbröder? Nej: det är vår oenighet, våra misnöjen, vårt knorr, som lagt mordgewäret i Mör-darens hand. Är det då icke rätt, at HERRN icke skonat? Swad gäller: GUD tillåt, at GUSTAF III. föll, på det Hans ögon skulle icke se all den olyckan, som Han öfwer Swea Land och dess Inbyggare skal komma låta: Aef! mine Wänner! afböjom wreden, medan nåden ännu kan äga rum! Gör om bättring! men gör om ock sådan fruct, som bättring tilhörer. Lät om af det onda och gör om det godt är! Sökom friden och far om efter honom! Ty HERRANS ögon se på de Rättfärdiga, och Hans öron på deras ropande. Men HERRANS ansigte står öfwer dem, som ondt göra, at Han skal

utskrapa deras åminnelse af jordene. Ps. 34:
15-17.

§. 16. Gråt Swea Folk! Beklaga dig swår-
liga! men mistånn icke Guds underbara och
nådiga Försyn i sjelfwa olyckan. Tänk! om Ko-
ningen efter Mördarens affigt och uträkning genast
hade fallit! huru menen J at det wid detta laget
hade sett ut i Swea Land? — Dragom tåkelset för
denna ohyggeliga Taffla M. N. — och wördom den
Guden, som gjorde deras råd til galenskap. Wår
GUSTAF feck lefwa, för at ännu ytterligare åda-
galåga, at som Han hade älskat oss af begynnelsen,
så älskade Han oss intil ändan. Med en sinnes styr-
ka, som war Honom egen, med en ståndagtighet,
som utmärkte Hjelten, med ett tålmod, som icke är
hwars Mans, segrade Han öfwer alla plågor, anstal-
tade om Sig och oss, och dog som en Christen Hjelte,
dog först då, när Han med ett tilfridsstäldt samwete
kunde betyga: Jag hafwer fullbordat det wårk,
som mig gifwit war, at jag göra skulle. Joh.
17: 4. Gråt Swea Folk! GUSTAF återwände at
lefwa, men icke en gång i döden wände Han igen at
frälfa och bekynda dig. Det är Honom, som du
hafwer at tacka, at du ej är föllad som hwete och
förströdd, som agnar för wädret: det är Honom, som
du hafwer at tacka för det lugn, som du njuter, för
den säkerhet, som du äger under Lagarnas skygd. Det
är GUSTAFS Son, som fått intaga den Thron,
som

som Fadren stadgat, som skal beskydda det Folk, som Han hafwer frälsat: det är GUSTAFS Son, hwil-
kens höga egenkaper bära witne, at Han ärft Fadrens
höga Sjal, och det som ännu mera är, Fadrens öm-
ma Hjerta: det är i GUSTAFS Son, af Honom Sjelf
ansförd til de dygder, som förtjena en Krona, i alla de
kunskaper, som hos en Konung bereda ett Folks säll-
het och lycka: det är i denna Sonen, som du äger det
säkraste hopp om full ärsättning för det, som du uti
Fadren förlorat. Swea Folk! misskänn icke din tröst!
men känn ock din pligt! Skal GUSTAF ADOLPH
gifwa dig ärsättning för det, som du i GUSTAF III.
förlorat, så skal du ock med din lydnad, din trohet,
din kärlek gifwa Honom ärsättning för alla de bekym-
mer, du förorsakat, all den otacksamhet, du bewisat,
til och med den illgjerning, som blifwit föröfwad på
Hans Jar. Men si! din Konung gråter Sjelf wid
GUSTAFS Graf — Han klagar: Jag är ännu
spåd — Ja! Gråt Swea Folk! men tacka GUD
och känn din lycka! din Konung och du äro af GU-
STAF lämnade i CARLS wård: i den Hjelstens
wård, som GUD gaf i sin nåd at i nödens stund
blifwa Thronens stöd och Sweriges ära: i den Hjel-
stens wård, som äger förstånd och hjerta at taga sig
wår sak an: i den Hjelstens wård, öfwer hwilken
hwilar HERRans ande, wishets och förstånds
ande, Råds och starkhets ande, kunskaps och
HERRans fruktans ande. Es. II: 2. — GUSTAF
III.

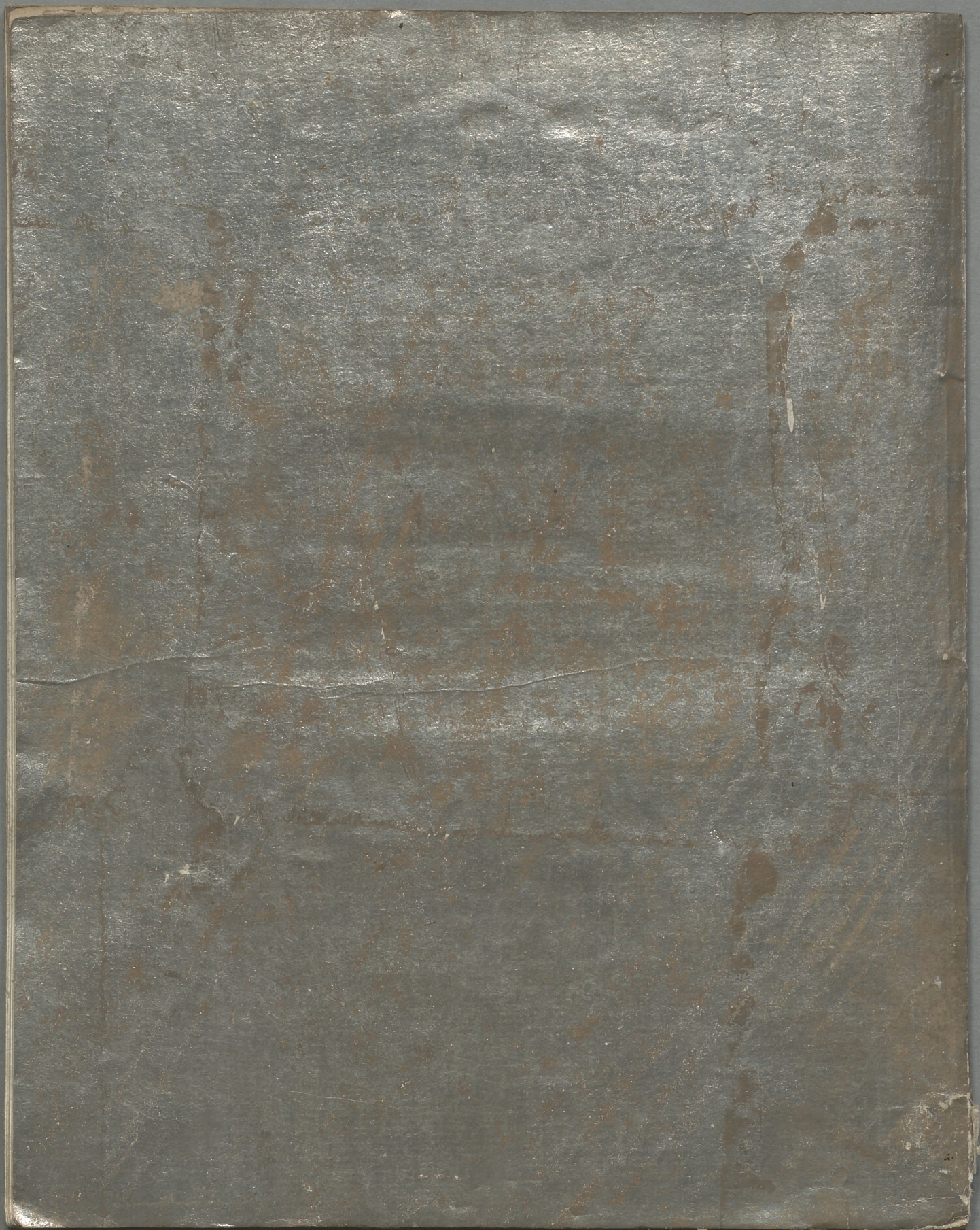

III. är död — men GUSTAF ADOLPH, CARL
och FREDRIC ADOLPH lefwa — HERR, bewara
dem som din ögnasten! HERR, lägg alla våra fiender
dem til en fotapall!

S. 17. Ja! Gråt Swea Folk! den Hjelten
är fallen, som dig beskyddat och frälsat hafwer!
Sörj Sonom i längan tid! Beklaga dig öfwer
Sonom swårliga! — Ja! Så länge Konster skyd-
das, Wetenskapen odlas, Tapperheten högagtas, Fri-
heten blomstras, Lagen lydes, Nran wårdas, Chri-
stendomen råder i Swea Land, så länge Sverige är
Sverige, så skal det för den ärlige Bonden, den re-
delige Borgaren, den nitiske Läraren, den trogne Rid-
dersmannen, för alla i gemen, för hwart Slägte be-
synnerliga blifwa en tilfredsställelse, en tröst, en wäl-
lust, at gå til GUSTAF III:s Graf
och gråta där. Amen.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several lines and is difficult to decipher due to its lightness and the texture of the paper.

www.books2ebooks.eu